

УДК [7:008] : 355.01 (477)
DOI 10.32461/2226-3209.1.2026.356216

Цитування:

Казначесва Л. М., Власюк О. П. Мистецькі проекти в сховищах: нові культурні простори в умовах війни. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2026. № 1. С. 47–51.

Kaznacheieva L., Vlasiuk O. (2026). Art Projects in Storage: new Cultural Spaces in Times of War. *National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts Herald: Science journal*, 1, 47–51 [in Ukrainian].

Казначесва Людмила Миколаївна,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри івент-індустрій,
культурології та музеєзнавства
Рівненського державного
гуманітарного університету
<https://orcid.org/0000-0002-8896-2145>
l.m.kaznacheieva2023@gmail.com

Власюк Олена Петрівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри образотворчого
та декоративно-прикладного мистецтва
Рівненського державного
гуманітарного університету
<https://orcid.org/0000-0003-4454-8433>
olena.vlasiuk@rshu.edu.ua

МИСТЕЦЬКІ ПРОЄКТИ В СХОВИЩАХ: НОВІ КУЛЬТУРНІ ПРОСТОРИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Мета роботи – дослідити та висвітлити мистецькі проекти в сховищах як нових культурних просторах в умовах війни. **Методологія дослідження** у своїй основі становила міждисциплінарний підхід, що увібрав у себе загальнонаукові методи аналізу мистецьких проектів часу російсько-української війни в нових культурних просторах, просторовий підхід – для вивчення перетворення підземних локацій на культурні майданчики, метод кейс-стаді – для демонстрації прикладів конкретних мистецьких ініціатив. **Наукова новизна.** Вивчення теми війни та мистецтва, що міждисциплінарно поєднує культурологію, мистецтвознавство, психологію, соціологію, урбаністику та інші науки, є вкрай затребуваним сьогодні. Стаття є спробою заповнити прогалину в наявних дослідженнях щодо феномену сховищ, укриттів, метро, підвалів як нових культурних просторів як вимушеної тимчасової заміни галерей, концертних залів, творчих майстерень для мистецьких проектів в умовах російсько-української війни. **Висновки.** Після 24 лютого 2022 року вітчизняні науковці та практики порушують низку болючих питань систематичного винищення України та всього українського в контексті геноциду, екоциду, урбоциду, лінгвоциду, культуроциду. У відповідь на останній українська спільнота відшукує нові форми збереження та відтворення художніх практик, аби не втратити право на власну культуру й ідентичність. Нові культурні простори – підземні сховища, метро, укриття та підвали стають місцем реалізації та проведення мистецьких проектів, котрі слугують збереженню ідентичності, є інструментом опору, стійкості та солідарності, сприяють психологічній підтримці, документуючи події війни та її переживання спільнотою. Це концерти академічних колективів і популярних музикантів, виставки й творчі лабораторії на станціях метрополітену Києва, Харкова, графіті та розписи стін сховищ, презентації, вистави, творчі зустрічі та артпрактики в підвалах та укриттях різних інституцій Дніпра, Херсона, Чернівців, Івано-Франківська, Рівного. Феномен мистецьких проектів у сховищах як нових культурних просторах в умовах війни ще дочекається наукової рефлексії та, безперечно, посяде своє місце в підручниках історії і культури. А нині ми є свідками історичних подій, що відбуваються в нас на очах і за нашої участі, отож разом це проживаємо і можемо в реальному часі фіксувати такий унікальний культурний і мистецький досвід.

Ключові слова: мистецькі проекти, культура, художні практики, нові простори, війна.

Kaznacheieva Liudmyla, PhD (Candidate of Historical Sciences), Associate Professor at the Department of event Industries, Cultural Studies and Museum Studies, Rivne State University of Humanities; Vlasiuk Olena, PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), Associate Professor of Fine and Decorative Arts Department, Rivne State University of Humanities

Art Projects in Storage: new Cultural Spaces in Times of War

The purpose of the work is to investigate and highlight art projects in protective shelters as new cultural spaces in wartime. **The research methodology** was based on an interdisciplinary approach that incorporated general scientific methods of analysing art projects during the Russian-Ukrainian war in new cultural spaces, a spatial approach to studying the transformation of underground spaces into cultural locations, and a case study method to demonstrate examples of specific artistic initiatives. **Scientific novelty.** The study of the topic of war and art, which interdisciplinary combines cultural studies, art history, psychology, sociology, urban studies, and other sciences, is extremely in demand today. The article is an attempt to fill a gap in existing research on the phenomenon of protective shelters, underground

spaces, subways, and basements as new cultural spaces, as a forced temporary replacement for galleries, concert halls, and creative workshops for art projects during the Russian-Ukrainian war. **Conclusions.** After 24 February 2022, domestic scholars and practitioners raise a number of painful issues of the systematic extermination of Ukraine and everything Ukrainian in the context of genocide, ecocide, urbocide, linguicide, and culturocide. In response to the latter, the Ukrainian community is looking for new forms of preserving and reproducing cultural practices so as not to lose the right to its own culture and identity. New cultural spaces – underground storage facilities, subways, protective shelters, and basements – become a place for the implementation and conduct of artistic projects that serve to preserve identity, are a tool of resistance, resilience, and solidarity, and contribute to psychological support, documenting the events of the war and its experiences by the community. These are concerts by academic groups and popular musicians, exhibitions and creative laboratories at metro stations in Kyiv and Kharkiv, graffiti and wall paintings in storage facilities, presentations, performances, creative meetings and art practices in the basements and protective shelters of various institutions in Dnipro, Kherson, Chernivtsi, Ivano-Frankivsk, and Rivne. The phenomenon of art projects in storage facilities as new cultural spaces in times of war will still await scientific reflection and will undoubtedly find its place in history and culture textbooks. And now, we are witnesses to historical events that are happening before our eyes and with our participation, so we are living it together and can record such a unique cultural and artistic experience in real time.

Keywords: art projects, culture, artistic practices, new spaces, war.

Актуальність теми дослідження. Російсько-українська війна докорінно змінила українське суспільство практично в усіх його сферах: економіка та бізнес переорієнтувалися на воєнні потреби, суспільство, переоцінивши життєві пріоритети, згуртовано звикає жити в новій реальності, освіта намагається відповідати сучасним вимогам та запитам. У таких умовах культура та мистецтво теж проживають суттєві трансформації, які пов'язані із безпосередніми викликами та довгостроковими наслідками перетворень: зростає патріотична тематика художніх образів, через безпекові питання обмежено масові заходи або ж переглянуто їх формати, культурні події та мистецькі ініціативи проводять онлайн або ж у нових нестандартних умовах та просторах – у підземних локаціях: метро, сховищах, укриттях, підвалах. Вивчення цього нового вимушеного феномену актуалізує вибір досліджуваної теми.

Аналіз досліджень і публікацій. З теми нашої статті ґрунтовних наукових розвідок наразі небагато. Серед них на увагу заслуговує монографія, що розглядає мистецько-культурологічні рефлексії періоду сучасної війни [11]. Є окремі статті, де висвітлюють різні аспекти вивчення мистецтва в часи війни: кризь приму культури пам'яті [8], естетичний досвід [12], трансформацію тематики [10], еволюції художніх практик [1] та ін. У публікаціях фрагментарно висвітлено окремі приклади реалізації мистецьких проєктів у різних локаціях в умовах війни [2–6; 9]. Але фокусу на сховищах, укриттях, метро, підвалах як нових культурних просторах в умовах російсько-української війни наразі немає, тому тема потребує наукового осмислення.

Мета дослідження – проаналізувати мистецькі проєкти в сховищах як нові культурні простори в умовах війни.

Виклад основного матеріалу. Початок великої війни став відправною точкою

безпрецедентних змін у функціонуванні вітчизняних культурних інституцій. Загроза знищення, постійні обстріли, повітряні тривоги стали причиною пошуку нових форм роботи традиційних культурних просторів – галерей, концертних залів, театрів, бібліотек, музеїв. І практично у перші місяці після початку повномасштабного вторгнення культурна спільнота почала відшукувати та використовувати альтернативні й нетипові локації для своєї роботи. Відбулася вимушена трансформація підземних сховищ, укриттів, підвалів, метро в нові багатофункціональні культурні простори.

Приклади таких трансформацій як новий феномен сучасної культури та мистецтва відбуваються як на загальнонаціональному рівні, так і в локальних форматах. З початку повномасштабного вторгнення станції метро Києва, Харкова, окрім свого прямого призначення, почали відігравати роль сховищ містян від ракетних атак, а також просторів для культурних і мистецьких подій, концертних майданчиків, місць для проведення виставок, презентацій та зустрічей.

Одним із перших у квітні 2022 року у київському метрополітені виступив гурт «Океан Ельзи», перетворивши підземну станцію метро на новий мистецький простір. Подібні концерти музикантів відбувалися і пізніше. Зібрані під час трансляції останнього концерту 2025 року кошти спрямували на допомогу дітям, що постраждали від війни. Чимало інших вітчизняних популярних сучасних виконавців також проводили свої концерти в підземних просторах. У київському метрополітені з благодійними проєктами виступали Джамала, гурти «Бумбокс», «Друга ріка», «Антитіла», інші виконавці. До окремих концертів у прямих включеннях долучалися світові зірки – Стінг, Imagine Dragons, Coldplay та ін.

У 2023 році вперше в київському метрополітені відбувся фінал Національного

відбору пісенного конкурсу Євробачення, новорічний концерт «Єдині. В новий рік разом», там проводять покази кінофільмів та ін. Такі кейси демонструють певну трансформацію функцій мистецтва: поруч із естетичною, пізнавальною, виховною, гедоністичною мистецтво виконує мобілізаційну та терапевтичну функції, допомагаючи відчутти нормальність у ненормальних умовах нових локацій. Водночас мистецтво стає інструментом українського опору.

Офіційною та водночас теплою атмосферою вирізнявся концерт-нагородження церемонії відзнаки видатних українців «Національна легенда України»-2025, започаткована 2021 року. У серпні 2025 року нагороди серед інших отримали українські митці – А. Криволап, В. Зінкевич, Л. Монастирська, С. Вакарчук, чії творчі голоси гучно нагадують світові про Україну. Церемонія нагороди та святковий концерт відбулися саме в київському метрополітені. Такі ініціативи є прикладом трансформації та свідомим переосмисленням власної ідентичності нашого суспільства. Культура, яка була інструментом опору українців упродовж усієї історії, нині в новій драматичній формі протистоїть російським спробам знищити все українське. Тож мистецтво стає формою спротиву та опору цій агресії, а творчість у нових просторах є адаптованою реакцією на обставини та свідомою демонстрацією культури й мистецтва як потужного інструменту боротьби та утвердження права на власне життя.

Одним із міст, яке з перших днів війни було змушене ховатися в метрополітен, а відтак жити там життя, став Харків. І вже в перший рік повномасштабного вторгнення станції метрополітену стали об'єктом місцевих графіті та муралів: місцеві художники втілили проєкт «Харківські стіни укриття». Стіни станцій метро перетворилися на полотна, де зображували антипутінські карикатури, народні мотиви, фіксувалася поезія спротиву та воєнні гасла. Так формувалася нова естетика, що демонструвала тему витіснення, стійкості, спільної ідентичності [7]. Мистецькі проєкти в підземних просторах, серед іншого, виконують вкрай важливу функцію підтримки, дозволяючи їх учасникам та всім присутнім відчутти себе суб'єктами культурного життя, носіями й творцями нових сенсів і цінностей.

Крім муралів та графіті на стінах метро, підземний простір став галереєю для виставок: там розміщували роботи знаних художників та малюнки, які створили діти в укриттях під час атак. Такі виставки стали способом прожити страх, зберегти світло й віру. Крім того, такі мистецькі проєкти є інструментом

документування війни та збереження пам'яті про неї: вони залишають по собі унікальний масив артефактів – зображень і текстів, що фіксують події війни та реакцію людей на них. У майбутньому наукове осмислення такого досвіду стане частиною культурної пам'яті нашої нації.

Формат мистецьких проєктів, зокрема музичних, у метрополітені Харкова випробували представники академічної музики. Навесні 2022 року на платформі однієї зі станцій метро відбулося відкриття фестивалю KhsrkivMusicFest-2022. На «Концерті серед вибухів», як назвали його організатори, струнний квінтет виконав твори світових та українських класиків, обробки українських народних пісень. Виступ відбувався практично під постійні обстріли росіян [6]. Концерти академічної музики відбувалися впродовж усіх наступних років великої війни. Одним із значимих став концерт-реквієм, присвячений пам'яті загиблих захисників України, за участі оркестру Харківського національного театру опери та балету. Проєкт відбувся на станції метро Університет 24 лютого 2025 року, у річницю початку повномасштабного вторгнення.

Виступи різних музикантів за підтримки міського голови та Департаменту культури Харківської міської ради відбувалися під землею регулярно упродовж усіх років великої війни. Мистецтво харків'янам дарували на станціях метро військові оркестри, свої постановки малим складом оркестру за участі оперних співаків демонстрували артисти Харківського національного академічного театру опери та балету [4]. Важливо, що культурно-мистецькі ініціативи були не поодинокими, а мали системний регулярний характер. Вони демонстрували різноманітність можливих форм – концерти, виставки, графіті, творчі лабораторії та майстерні.

Окрім функції метрополітену, підземні сховища та укриття виконують роль артпросторів та місць проведення локальних культурних і мистецьких проєктів у багатьох інших містах України. Прикладами можуть слугувати «Концерт для всього світу» у виконанні артистів Чернівецької філармонії, що провели в сховищі закладу, вистава «Гамлет» та драма-реквієм «Нація», представлені в укритті Івано-Франківського національного академічного драматичного театру імені Івана Франка його артистами.

Одним із міст, які також найбільше потерпають від постійних обстрілів та руйнування інфраструктури, є Дніпро. На початку 2026 року за підтримки Міністерства культури України та партнерів з Литви там відкрили єдиний у регіоні захищений простір

Shelter-Art Space, який суміщає безпеку та культурну складову. В укритті, розташованому в машинній залі Дніпровського національного академічного українського музично-драматичного театру імені Тараса Шевченка, збудували малу сцену, пристосовавши простір для проведення виставок, концертів, майстер-класів [3]. Оновлене укриття стало важливим місцем для безпеки та збереження культурного життя міста. Мешканці мають змогу відчути психологічну та соціальну підтримку через мистецтво, проявити згуртованість і підтримати культурний опір через творчість.

У прифронтовому Херсоні, який постійно під прицілом російських обстрілів і має нині, на жаль, обмаль просторів, де можна зібратися для мистецьких проєктів, у 2024 році відкрили артукриття «Незламна бібліотека». За ініціативи Херсонської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олеса Гончара та за підтримки міжнародних партнерів простір було оснащено сучасною технікою, зарядною станцією, старлінком та ін. Важливо, що в новому культурному просторі відбуваються творчі події – сеанси з арттерапії, творчі зустрічі, розмовні клуби й інші культурні та мистецькі ініціативи [5].

Розпис стін в укриттях Херсонщини запропонували харківські художники Д. Медведєв та Д. Шутренко: вони зобразили портрети й цитати українських митців В. Стуса, І. Франка, П. Загребельного, Т. Шевченка, Лесі Українки, Г. Сковороди, М. Рильського. Усього художники створили понад 20 муралів в області та три – у самому місті [9].

В інших містах України стіни сховищ різних інституцій також стали предметом перетворення на своєрідні артоб'єкти, а самі укриття поєднують безпековий простір з мистецтвом та культурою. У Рівненській обласній лікарні після реконструкції сховища там розмістили копії муралів художника К. Качановського. Біля кожної з робіт є навушники, де можна прослухати історію її створення. У Рівненському державному гуманітарному університеті в одному з корпусів, що на вулиці Степана Бандери, було відкрито простір «Арт-укриття». Там проходять культурно-мистецькі події та проєкти: виставки студентських робіт, презентації книг, творчі зустрічі та ін. [2]. Такі приклади демонструють трансформацію підземних просторів на нові сучасні локації, де активно реалізують мистецькі проєкти.

Аналізуючи феномен появи та активного функціонування таких нових форматів мистецького досвіду як художників, музикантів, виконавців, так і глядачів та відвідувачів, наголосимо, що мистецтво в таких вимушених просторах впливає на

глядача та слухача по-новому, створюючи новий досвід в екстремальних умовах. Водночас відбувається процес творення спільноти часто серед незнайомих людей завдяки цьому новому спільному культурному досвіду, що допомагає усвідомити та подолати спільну колективну травму. Систематизація досвіду адаптації в екстремальних умовах у майбутньому може стати цінним у перспективі післявоєнної відбудови, коли будуть випрацьовуватися нові стратегії безпечного культурного життя. Практики трансформації підземних локацій у нові культурні простори стануть у пригоді при розробці концепцій багатофункціональних майданчиків, що задовольнятимуть, серед інших, безпеку та культурну складову.

Наукова новизна статті. Вивчення теми війни та мистецтва, що міждисциплінарно поєднує культурологію, мистецтвознавство, психологію, соціологію, урбаністику та інші науки, є вкрай затребуваним сьогодні. Стаття є спробою заповнити прогалину в наявних дослідженнях щодо феномену сховищ, укриттів, метро, підвалів як нових культурних просторів як вимушеної тимчасової заміни галерей, концертних залів, творчих майстерень для мистецьких проєктів в умовах російсько-української війни.

Висновки. Після 24 лютого 2022 року вітчизняні науковці та практики порушують низку болючих питань систематичного винищення України та всього українського в контексті геноциду, екоциду, урбоциду, лінгвоциду, культуроциду. У відповідь на останній українська спільнота відшукує нові форми збереження та відтворення художніх практик, аби не втратити право на власну культуру й ідентичність. Нові культурні простори: підземні сховища, метро, укриття та підвали – стають місцем реалізації та проведення мистецьких проєктів, котрі слугують збереженню ідентичності, є інструментом опору, стійкості й солідарності, сприяють психологічній підтримці, документуючи події війни та її переживання спільнотою. Феномен мистецьких проєктів у сховищах як нових культурних просторах в умовах війни ще дочекається наукової рефлексії та, безперечно, посяде своє місце в підручниках історії та культури. А нині ми є свідками історичних подій, що відбуваються в нас на очах і за нашої участі, отож, разом це проживаємо й можемо в реальному часі фіксувати такий унікальний культурний і мистецький досвід.

Література

1. Антонюк О. Еволюція художніх практик українських митців в умовах війни. *Українська*

академія мистецтва. 2025. № 37. С. 103–110. DOI: <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2025-37-12>.

2. В «Арт-укритті» художньо-педагогічного університету РДГУ відбулася презентація книги професорки Руслани Шеретиук. URL: <https://www.rshu.edu.ua/newhome/3449-v-art-ukrytti-khudozhno-pedahohichnoho-fakultetu-rdhu-vidbulasia-prezentatsiia-knyhy-profesorky-ruslany-sheretiuk> (дата звернення: 24.01.2026).

3. Відкриття Shelter-Art Space у Дніпрі для безпеки та культури. URL: <https://mezha.net/ua/bukvy/shelter-art-space-opens-at-dnipro-theater-ensuring-safe-cultural-events/> (дата звернення: 06.01.2026).

4. Зелінська А. Опера в Харкові під час війни: як артисти продовжують творити, незважаючи на виклики. URL: <https://infocity.kharkiv.ua/tv-proekty/opera-v-kharkovi-pid-chas-vijny-iak-artysty-prodovzhuut-tvoryty-nezvzhaiuchy-na-vyklyky/> (дата звернення: 07.01.2026).

5. Зруйнована бібліотека Гончара в Херсоні створила арт-укриття «Незламна бібліотека»: навіщо це рішення? URL: <https://rubryka.com/2024/03/25/art-ukryttya-nezlamna-biblioteka/> (дата звернення: 27.01.2026).

6. Корогодський Ю. У харківському метро відкрили фестиваль KhsrkivMusicFest-2022. URL: https://lb.ua/society/2022/03/26/511154_harkivskomu_metro_vidkrili.html (дата звернення: 27.01.2026).

7. Нова українська естетика: дизайн, мода та самовираження воєнного часу. URL: <https://surl.li/nqxtxd> (дата звернення: 24.01.2026).

8. Пушонкова О. А., П'янзін С. Д. Культура пам'яті у мистецьких рефлексіях війни (на прикладі проєкту «Війна в Україні: візуальні виміри пам'яті»). *Культурологічний альманах*. 2023. №3. С. 304–311. DOI: <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.3.43>.

9. Стіни культури: харківські художники розмалювали херсонські укриття. URL: <https://vgoru.org/novini/stini-kulturi-harkivski-hudozhniki-rozmalyuvali-stini-hersonskih-ukrittiv> (дата звернення: 07.01.2026).

10. Стоян С. Тема війни в образотворчому мистецтві: специфіка історико-культурних трансформацій. *Українські культурологічні студії*. 2023. №1(12). С. 15–17. DOI: [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1\(12\).03](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1(12).03).

11. Україна в огні: мистецько-культурологічні рефлексії події війни : монографія. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2024. 320 с. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0e31054d-f477-4265-b9a0-08626cb4b0dd/content> (дата звернення: 07.01.2026).

12. Шевчук К. Війна як переживання: українське мистецтво та естетичний досвід в часи російсько-української війни. URL: <https://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/3950> (дата звернення 24.01.2026).

References

1. Antoniuk, O. (2025). The evolution of Ukrainian artists' artistic practices in wartime, (37), 103–110. <https://doi.org/10.32782/2411-3034-2025-37-12> [in Ukrainian].

2. A presentation of Professor Ruslana Sheretiuk's book took place at the Art Protective Shelter of the Art and Pedagogical University of RSHU (Nov 11, 2024). Retrieved from: <https://www.rshu.edu.ua/newhome/3449-v-art-ukrytti-khudozhno-pedahohichnoho-fakultetu-rdhu-vidbulasia-prezentatsiia-knyhy-profesorky-ruslany-sheretiuk> [in Ukrainian].

3. Opening of Protective Shelter-Art Space in Dnipro for safety and culture (Feb 4, 2026). Retrieved from: <https://mezha.net/ua/bukvy/shelter-art-space-opens-at-dnipro-theater-ensuring-safe-cultural-events/> [in Ukrainian].

4. Zelinska, A. (Feb 13, 2025). Opera in Kharkiv during the war: how artists continue to create despite the challenges. Retrieved from: <https://infocity.kharkiv.ua/tv-proekty/opera-v-kharkovi-pid-chas-vijny-iak-artysty-prodovzhuut-tvoryty-nezvzhaiuchy-na-vyklyky/> [in Ukrainian].

5. The destroyed Honchar Library in Kherson has created a protective art shelter called 'The Unbreakable Library': why this decision? (March 25, 2024). Retrieved from: <https://rubryka.com/2024/03/25/art-ukryttya-nezlamna-biblioteka/> [in Ukrainian].

6. Korohodskiy, Yu. (March 26, 2022.). KharkivMusicFest-2022 festival opens in the Kharkiv metro. Retrieved from: https://lb.ua/society/2022/03/26/511154_harkivskomu_metro_vidkrili.html [in Ukrainian].

7. New Ukrainian aesthetics: design, fashion and self-expression in wartime (June 13, 2025). Retrieved from: <https://surl.li/nqxtxd> [in Ukrainian].

8. Pushonkova, O.A., & Pianzin, S.D. (2023). Culture of memory in artistic reflections on war (based on the example of the project 'War in Ukraine: visual dimensions of memory'). <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.3.43> [in Ukrainian].

9. Walls of culture: Kharkiv artists painted Kherson protective shelters (Nov 2, 2023). Retrieved from: <https://vgoru.org/novini/stini-kulturi-harkivski-hudozhniki-rozmalyuvali-stini-hersonskih-ukrittiv> [in Ukrainian].

10. Stoian, S. (2023). The theme of war in the visual arts: the specifics of historical and cultural transformations. [https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1\(12\).03](https://doi.org/10.17721/UCS.2023.1(12).03) [in Ukrainian].

11. Ukraine in Flames: Artistic and Cultural Reflections on the War (2024). Instytut kulturolohii NAM Ukrainy. Retrieved from: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0e31054d-f477-4265-b9a0-08626cb4b0dd/content> [in Ukrainian].

12. Shevchuk, K. (2023). War as Experience: Ukrainian Art and Aesthetic Experience during the Russian-Ukrainian War. <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0e31054d-f477-4265-b9a0-08626cb4b0dd/contenthttps://journals.oa.edu.ua/Philosophy/article/view/3950> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 28.01.2026
Отримано після доопрацювання 16.02.2026
Прийнято до друку 20.02.2026
Опубліковано 31.03.2026